

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 438/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. C., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., Advokátska kancelária, N., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 36 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. januára 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 14 CoPr 1/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. C. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júla 2012 doručená sťažnosť M. C., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky zaručeného čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14 CoPr 1/2011-115 zo 17. januára 2012.

Za sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe návrhu sťažovateľa bolo Okresným súdom Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 162/2010 vedené konanie o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru proti spoločnosti T., s. r. o., Ž. (ďalej len „odporca“). Sťažovateľ namietal, že odporca mu oznámil zrušenie skončenia pracovného pomeru výpoveďou z 15. februára 2010 „z dôvodu zlej interpretácie paragrafov zákonníka práce“ a súčasne namietal aj platnosť v poradí druhej výpovede z 24. februára 2010, „*nakoľko podľa neho sa nestal nadbytočným a absentuje rozhodnutie odporcu o organizačnej zmene*“.

Okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 162/2010-39 z 24. novembra 2010 určil, že výpoveď daná sťažovateľovi 15. februára 2010 je neplatná, vo zvyšku návrh sťažovateľa zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozsudku v zamietavom výroku odvolanie, na základe ktorého krajský súd bez nariadenia pojednávania rozsudkom č. k. 14 Co 116/2011-64 z 19. apríla 2011 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh sťažovateľa zamietol, ako aj vo výroku o trovách prvostupňového konania a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Na základe dovolania sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 17. augusta 2011 v konaní sp. zn. 7 Cdo 101/2011 odvolací rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že v konaní pred krajským súdom „*bol daný dôvod pre nariadenie pojednávania... podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p., t. j. bolo totiž treba doplniť dokazovanie na okolnosť nesplnenia (hmotnoprávnej) podmienky platnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou odporcu s navrhovateľom v zmysle § 74 Zákonníka práce. Potom postupom odvolacieho súdu... sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.*“.

Po vrátení veci krajskému súdu tento po nariadenom pojednávaní rozsudkom č. k. 14 CoPr 1/2011-115 zo 17. januára 2012 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh sťažovateľa zamietol a sťažovateľa zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ tvrdí rozpor právnych záverov krajského súdu s ustanoveniami zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, pretože *„zamestnávateľ môže skončiť pracovný pomer výpoveďou iba z dôvodov ustanovených zákonníkom práce. Dôvod výpovede musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť. Podľa môjho názoru došlo k zmene výpovedného dôvodu čo preukazuje i vykonané dokazovanie a hlavne postupnosť a nelogickosť krokov odporcu. Z uvedeného je zrejmé, že zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď s presne vymedzeným výpovedným dôvodom, ktorý v čase, kým sa o výpovedi nerozhodne ako o platnej alebo neplatnej nemožno meniť. V mojom prípade sa jednoznačne jedná o zmenu výpovedného dôvodu. S porušením týchto ustanovení spája následok a to neplatnosť právneho úkonu.“*

Ďalej sťažovateľ uvádza, že *„výpoveď mala byť prerokovaná v zmysle § 74 Zákonníka práce zo zástupcami zamestnancov. V spoločnosti je vytvorená rada zamestnancov. Túto zákonnú povinnosť odporca nesplnil. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok neplatnosť výpovede v zmysle ustanovení zákonníka práce.“*

Zároveň sťažovateľ tvrdí aj porušenie ustanovení zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to v otázke povinnosti zamestnávateľa zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav a schopnosti a na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť. Odporca podľa sťažovateľa *„tvrdil, že pre mňa nemá vhodnú prácu aj týmto tvrdením zavádzal súd, lebo ja som predložil dôkaz o tom, že odporca rozširoval výrobu... Nič nebránilo odporcovi, aby mi ponúkol vhodnú prácu, ktorú by som mohol vzhľadom na môj zdravotný stav vykonávať...“*

Podľa názoru sťažovateľa naznačenú otázku zmeny výpovedného dôvodu „súd prvého stupňa tak i súd odvolací považovali za nepodstatnú... Taktiež nechal súd bez povšimnutia skutočnosť, že došlo zo strany zamestnávateľa k porušeniu zákona o bezpečnosti zdravia pri práci a zároveň k porušeniu základného ústavného práva žalobcu.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1./ Základné právo sťažovateľa M. C., nar. ..., bytom Ž., na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 ods. 1 ako i právo na ochranu zdravia podľa čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011 porušené bolo.

2./ Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011 zo dňa 17.1.2012 a rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 13 C 162/2010 zo dňa 24.11.2010 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu v Žiari nad Hronom vracia na ďalšie konanie.

3./ Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 261,82 eur do 15 dní odo dňa doručenia nálezu na účet právneho zástupcu JUDr. R. K. na číslo účtu ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

1. Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

1.1 Ústavný súd sa najprv musel vysporiadať s formuláciou petitu predloženej sťažnosti. Sťažovateľ v ňom navrhuje vysloviť porušenie označených práv „*rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011*“. Pod uvedenou spisovou značkou však prebiehala odvolacia fáza konania po podaní odvolania sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu, pričom táto fáza bola ukončená vyhlásením rozsudku č. k. 14 Co 116/2011-64 z 19. apríla 2011. Tento v poradí prvý odvolací rozsudok bol zrušený uznesením najvyššieho súdu zo 17. augusta 2011 v konaní sp. zn. 7 Cdo 101/2011. Jeho ústavno-súdny prieskum tak v konaní o tu predbežne prerokúvanej sťažnosti, prirodzene, neprichádza do úvahy. Okrem toho sťažovateľ v bode 1. sťažnostného petitu navrhuje zrušenie rozsudku krajského súdu zo 17. januára 2012. I v záhlaví sťažnosti uvádza, že táto je podaná proti „*rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co Pr 1/2011 zo dňa 17. 1. 2012*“. Ústavný súd preto ustálil za predmet svojho prieskumu rozsudok krajského súdu č. k. 14 CoPr 1/2011-115 zo 17. januára 2012.

Ústavný súd neopomenul fakt, že sťažovateľ sa už skôr podanou sťažnosťou domáhal ústavno-súdneho prieskumu rozsudku krajského súdu č. k. 14 Co 116/2011-64 z 19. apríla 2011. Skoršia sťažnosť bola uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 347/2011-12 zo 14. septembra 2011 odmietnutá pre neprípustnosť z dôvodu súbežne podaného dovolania i sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V danom prípade však výrok uvedeného uznesenia ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 347/2011 ani jeho dôvody nemajú pre ustálenie rozsahu tu predbežne prerokúvanej sťažnosti právny význam, pretože odvolací rozsudok č. k. 14 Co 116/2011-64 z 19. apríla 2011 bol, ako už bolo uvedené, v dovolacom konaní najvyšším súdom právoplatne zrušený.

1.2 V bode 2 sťažnostného petitu ďalej sťažovateľ navrhol nielen zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale aj prvostupňového rozsudku okresného súdu č. k. 13 C 162/2010-39 z 24. novembra 2010.

Ústavný súd podotýka, že zrušenie sťažnosťou namietaného zásahu orgánu verejnej moci prichádza do úvahy len v prípade autoritatívneho konštatovania porušenia niektorého zo základných práv a slobôd sťažovateľa týmto zásahom. Vyplýva to zo systematiky čl. 127 ústavy, pretože podľa odseku 2 prvej vety tohto ústavného článku ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Sťažovateľ však v petite svojej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nenavrhol vyslovenie porušenia niektorého zo základných práv alebo slobôd prvostupňovým rozsudkom okresného súdu v jeho veci. Preto by ústavný súd porušil ústavnú koncepciu rozhodovania o tzv. ústavných sťažnostiach, ak by sa návrhom na zrušenie rozsudku okresného súdu č. k. 13 C 162/2010-39 z 24. novembra 2010 zaoberal. Návrh sťažovateľa na zrušenie predmetného rozsudku okresného súdu tak ústavný súd materiálne považoval len za súčasť sťažovateľovej argumentácie.

Aj v tejto súvislosti by bolo procesne nevhodným odstraňovanie popísaného nedostatku petitu výzvou adresovanou právnomu zástupcovi sťažovateľa, pretože aj prípadný perfektný návrh by vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku okresného súdu musel viesť k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti pre nedostatok právomoci ústavného súdu (princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy – napr. II. ÚS 35/02, II. ÚS 54/02, II. ÚS 78/02, IV. ÚS 128/04).

2. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že odvolací rozsudok krajského súdu č. k. 14 CoPr 1/2011-115 zo 17. januára 2012 nadobudol právoplatnosť 20. marca 2012. Sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súde 17. júla 2012 bola na poštovú prepravu podaná 13. júla 2012, teda zjavne po uplynutí zákonom o ústavnom súde ustanovenej dvojmesačnej lehoty. Preto bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako oneskorene podanú.

3. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi prednesenými sťažovateľom v jeho sťažnostnom petite (požadovaná náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2012